

BÉKÉS MEGYE

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK KÖZLÖNYE

XXXVIII. évfolyam, 2. különszám

Békéscsaba, 2009. február

Több ezer éves műtárgyak üzennek a múltból

„Élet a halál után – az egyiptomi halotti kultusz emlékei” a Munkácsy Mihály Múzeumban

Tevés, zenés felvonulás indult a Csaba Center-től a Munkácsy Mihály Múzeumba Békéscsabán február 7-én az egyiptomi halotti kultuszról szóló kiállítás megnyitójára.

A Szépművészeti Múzeum segítségével létrejött tárlat több ezer éves műtárgyakon keresztül mutatja be az egyiptomi emlékeket.

A megnyitón, dr. Szatmári Imre megyei múzeumigazgató köszöntője után, Mihály Mária, a Szépművészeti Múzeum általános igazgatóhelyettese méltatta a kiállítást, majd Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke köszöntö meg a budapesti múzeum segítségét, és reményét fejezte ki, hogy a tatárjáráshoz hasonlóan remélhetőleg ennek a kiállításnak is nagy sikere lesz.

Mohamed Borhan egyiptomi konzul is elismerését fejezte ki, majd dr. Nagy István, a kiállítás kurátora tartott egy rövid történelemórát, melynek keretében érdekes ismeretekkel gazdagította a közönséget. A résztvevők megismerhették az egyiptomi emberek túlvilágról alkotott képét, a temetkezési szokásokat, a mumifikálás folyamatát. A megnyitó után min-

Tevés, zenés felvonulás a kiállítás megnyitója előtt

denki nagy érdeklődéssel nézte meg a kiállítás anyagát. A mumifikálás jellemzőiről és technikai fejlődéséről, valamint a temetkezési szokásokról, rítusokról tanúskodó sírmellékletek között gazdagon díszített koporsó éppúgy

megtalálható, mint a balzsamozott testrészek tárolására szolgáló úgynevezett kano puszedények, a holttestre, illetve a holttest mellé helyezett amulettek, díszek és eszközök. Az írott források és a sírok emlékménye válasza ad-

hat arra a kérdésre, hogy megváltás vagy fájdalmas és félelmetes, megpróbáltatásokkal teli út várt-e az örökévalóság ura, Ozirisz elé induló ókori egyiptomiakra.

A mumifikálás jellemzőin és a temetkezési szokásokon

kívül a kiállítási tárgyak az élők feladatairól is tanúskodnak megismertetve minket a kor szellemiségével. Mit hagyott ránk ez a korszak? A mítoszokban élő hagyományt, a történelmi múlt tiszteletét és a múlt elisme-

résre méltó vívmányainak megőrzését. Aki végignézi a kiállítást és visszautazik az időben, pillanatképet kap az ókori történelem misztikus világáról. A kiállítást május 24-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Munkacsoportok a gazdaság fellendítéséért

A Békés Megyei Önkormányzat az egyre jobban kibontakozó gazdasági válság kihívásaira reagálva növekedésorientált gazdaságfejlesztési programot készített, amelyben összegyűjtötték a megyei önkormányzat feladatellátásainak mindazon területeit, melyek közvetlen hatással lehetnek a megye gazdaságának fejlesztésére, szem előtt tartva a költséghatékonyságot, valamint a hasznosító tevékenységek bővítését. A program kidolgozásában nyolc témakörben munkacsoportokat, úgynevezett teameket alakítottak, amelyeknek feladata a program szakterületek sze-

rinti kidolgozása és koordinálása. Most az alábbi három munkacsoport munkájával ismerkedhetünk meg.

Költséghatékonyság előmozdítása a megye intézményeinél

A Kovács Mihály által vezetett Költséghatékonyság, hasznosító tevékenységek csoportja meg, hogy az intézményi feladatellátáshoz az állami és önkormányzati forrásokon túlmenően milyen piaci (vállalkozói) tőkét lehetne bevonni a feladatellátásba.

FOLYTATÁS A 4. OLDALON →

Pert nyert az önkormányzat!

Az egészségügyi miniszter elutasította Békés megye jogos igényét

Az országban elsőként nyert pert a Békés Megyei Önkormányzat a Gyurcsány-kormány egészségügyi minisztere határozatával szemben. A Legfelsőbb Bíróság decemberben jogerősen hatályon kívül helyezte a volt egészségügyi miniszter határozatát, mely a Békés Megyei Önkormányzat fenntartásában működő egészségügyi intézmények ágyszámcsökkentéséről rendelkezett, és a minisztert új eljárásra kötelezte.

A Legfelsőbb Bíróság jogerős döntésével megbukott a minisztérium ágyszámrendelete, melynek következményeként a Békés Megyei Önkormányzat intézményeinél összesen 2,5 milliárd forint veszteség keletkezett, ami azóta is kihat a betegellátásra

– hangsúlyozta Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke. A megyei elnök azt is elmondta, hogy megbeszélést kezdeményez Székely Tamás egészségügyi miniszterrel is, hiszen a bíróság döntésével új helyzet állt elő.

A cél, hogy visszaállítsák a korábban meghozott és a mai is szükséges kórházi szolgáltatást és a hozzá kapcsolódó finanszírozást. Az elnök azt is hozzátette, hogy károkozás történt, és ezzel az Egészség-

ügyi Minisztériumnak számolnia kell, de megoldást kell keresni a fennálló helyzetre is, az egészségügyi szolgáltatás csönkítését meg kell szüntetni.

FOLYTATÁS AZ 5. OLDALON →

Az elmúlt két év gyötrelmei, pénztelensége a Gyurcsány-kormány jogszerűtlen döntéseinek a következménye, mely arrogáns, szakmaiatlan, érzéketlen, és Békés megye lakóit még kiszolgáltatottabbá teszi. A Békés Megyei Önkormányzat és a Pándy Kálmán Megyei Kórház kárt enyhít, és most joggal számíthatunk arra egy jogállamban, hogy a téves és helytelen döntéseikért helytáll a szocialista kormány – mondta Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke.

Kardoskút, a természet ajándéka

Az idei év első állomására, Kardoskútra érkezett az „Otthonunk Békés megye” rendezvénysorozat 2009. január 8-án. A rendezvény megszokott programjai mellett ez alkalommal bemutatkozhatott a Körös–Maros Nemzeti Park, a fiataloknak pedig egy kardoskúti és orosházi diákok által tartott streetballbemutatóval kedveskedtek a szervezők.

Az Orosházi kistérségben lévő község Békés megye nyugati részén található, Orosháza és Tótkomlós között félúton. A település közelében található a kardoskúti Fehér-tó, amely páratlan állat- és növényvilággal, köztük néhány, csak ezen a tájon fellelhető ritkasággal büszkélkedhet. A rendezvény megnyitóját a jelenlévők részletesebben meg is ismerkedhettek a közelben elterülő, eme széles természeti ritkaságokat felvonultató Körös–Maros Nemzeti Parkkal egy képes prezentáció keretein belül, *Tirják László* igazgató előadásában. A beszámoló után megyénk és benne Kardoskút múltja került bemutatásra a megyetörténeti kiállításon, és ezúttal is lehetőség volt arra, hogy Békés megye vándortérképén a Kardoskút jelzőszó alatt elhelyezhesse kézjegyét a község, ezzel tovább gyarapítva a térképen az ujjlenyomatok számát. A rendezvényen a kulturális programok és a látványos kosárlabdás bemutató után a Békés Megyei Jókai Színház színtanodásai és színművészei szórakoztatták a nagyjéreműt.

A kulturális műsorok alatt a polgármesteri hivatalban soron kívüli testületi ülésre is sor

került, amelyen a megye és Kardoskút ezúttal is kicserélhette tapasztalatait. *Ramasz Imre* polgármester bemutatta a települést, és beszámolt az elmúlt év történéseiről. Elmondta, hogy a 2008-as év nagy nehézségeket hozott számukra is, hiszen a forráselvonások miatt fel kellett adják a helyi általános iskola működtetését, átadva Orosházának a tanintézet finanszírozását. Azonban az állami normatíván felüli részt a település felvállalta, így van lehetőség arra, hogy a településen működtetni tudják a nyolcosztályos általános iskolát. Céljaik között szerepel a csatornázás és a közművesítés fejlesztése a községben.

Farkas Zoltán megyei alelnök bemutatta a Békés Megyei Önkormányzat és intézményei működését, majd be-

mutakozott a Pándy Kálmán Megyei Kórház és a Békés Megyei Tudásház és Könyvtár. A résztvevők meghallgathatták a Megye mint közép-szint című prezentációt *dr. Biri István* megyei főjegyző előadásában. Ezenkívül szó esett a megye fejlesztési terveiről, valamint a gazdasági válság kármentésére létrehozott növekedésorientált gazdaságfejlesztési programról is.

A megyei alelnök beszámolt arról is, hogy a megye hosszú távú célja a határ menti kapcsolat erősítése a szomszédos Arad és Bihar megyékkel. A határmentiség Békés megye két elmaradott térségét, Észak- és Dél-Békés megyét célozza meg. A szomszédos megyékkel való szorosabb együttműködés a térségben élő embereknek teremthet munkalehetőséget azzal, hogy átjárhatnak az emberek dolgozni Aradra, Nagyváradra – mondta el Farkas Zoltán.

A testületi ülés végén a jelenlévők a Kardoskúti Zrt. igazgatójának, *Csete Zoltánnak* az előadását hallgathatták meg a cég térségben betöltött szerepéről, illetve munkájáról.

Ramasz Imre és Farkas Zoltán a megyetérképénél

Orgonaszóló Magyarbánhegyesen

Január 19-én a programsorozat Magyarbánhegyesre látogatott. A kulturális műsorok mellett ez alkalommal a helyi római katolikus templomban megrendezett orgonaszólóval, valamint „A megye intézménye” táblát avatták fel a megyejárás programja.

Az álmos hétfői nap ellenére igen sokan látogattak el a magyarbánhegyesi megyejárás nyitó ünnepségére és az azt megelőző templomi orgonaszólóra, amelyet a helyi római katolikus templomban tartottak. Az orgonaszóló után a templom plébánosa köszöntötte a megyejárást és a megjelenteket, majd a helyi általános iskola énekkarának előadását hallgathatták meg a résztvevők.

Az ünnepélyes megnyitón *Laduver Ferenc* polgármester köszöntötte a megjelenteket, és beszédében hangsúlyozta, hogy a mai válságos időszakban rendkívül fontos dolognak tartja a hagyományőrzést, amelyet a megyejárás is képvisel. A polgármester elmondta, hogy a település közelében található hazánk legjobb termőföldjei, a környék jó minőségű ivóvízkészlettel rendelkezik, és ez manapság az egyik legnagyobb érték. A polgármester beszéde után *Farkas Zoltán* megyei alelnök is köszöntötte a megjelenteket. Beszédében kiemelte: a megyei önkormányzatnak fontos, hogy megismerje települései gondjait, bajait, valamint hogy válaszokat adjon a magyarországi válságra és megvédje a megye településeit.

A művelődési ház előterében a látogatóknak lehetőségük volt megtekinteni a me-

gyetörténeti kiállítást is, amely ezúttal Magyarbánhegyes történetével bővült ki. A nyitó ceremónia után „A megye intézménye” táblát avatták fel a Hunyadi János Közoktatási Intézmény, valamint a Békés Megyei Körös-menti Szociális Centrum magyarbánhegyesi telephelyein.

A polgármesteri hivatalban tartott soron kívüli testületi ülésen a megye és Magyarbánhegyes cserélhette ki tapasztalatait. *Laduver Ferenc* polgármester ismertette a község jelenlegi helyzetét, beszámolt arról, hogy Nagykamarással közoktatási társulásba léptek, amely mindkét településnek megtakarítást jelent. Saját erőből létrehoztak egy humán szolgáltató és egy egészségcentrumot, valamint egy játszóteret is, ezenkívül az általános iskolát újjátaná fel, amelyhez a benyújtott pályázat már az utolsó fordulójához érkezett. A polgármester emellett kiemelte az Arad felé vezető négy számjegyű közút felújításának szükségességét is, valamint elmondta, hogy a település közel másfél milliárd forintos szennyvízberuházásra nyújtott be pályázatot, amely már a második fordulónál tart.

Dr. Biri István megyei főjegyző előadást tartott a Me-

gye mint közép-szint címmel, ezt követően Farkas Zoltán a polgármesternek kifejtette, hogy a megye útjainak felújítására döntési jogköre jelenleg a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanácsnak van. Ezután az alelnök a megyei önkormányzat válságkezelési programját ismertette.

Ezúttal három megyei intézménnyel ismerkedhettek meg közelebbről a résztve-

Dr. Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója

vők: a Hunyadi János és a Harruckern János Közoktatási Intézménnyel, valamint a Békés Megyei Körös-menti Szociális Centrummal. Az érdeklődők számára lehetőség nyílt a helyi tájház megtekintésére is.

Kötegyánnal is szorosabb kapcsolatot alakított ki a megye

A megyejárás idei harmadik helyszíne a megyénk északkeleti részében lévő Kötegyán volt. A rendezvényen a helyi általános iskola diákjai emlékeztek meg a közeli magyar kultúra napjáról, a soron kívüli testületi ülés pedig alkalmat adott arra, hogy Kötegyán és a megye között szorosabb kapcsolat jöjjön létre.

A rendezvénysorozat megnyitóját a kötegyáni művelődési házban tartották. *Nagyné Felföldi Ilona* polgármester asszony beszédében örömet fejezte ki, hogy a megye településeire látogatott, mert elmondása szerint ilyen esemény régóta nem fordult elő Kötegyán község történetében. Ez természetesen meg is látszódott a megjelentek számán, hiszen a művelődési központ telis-tele volt érdeklődő emberekkel. A helyi általános iskola diákjai látványos műsorral köszöntötték a

megjelenteket. A magyar kultúra napjának, valamint a megjelent közönségnek tisztelegtek rendkívül összetett előadásukkal. Műsorukban számos ismert vers hangzott el, amelyeket részben egyenként, részben pedig közösen adtak elő a színpadon különböző formációkat alkotva. A diákok előadása után a Kötegyáni Baráti Kör nyugdíjas kórusa vonult fel a színpadra, és válogatott népdalcsokrot adott elő a közönségnek, melyek között felcsendültek a községről szóló nóták is. A

műsor további kulturális programokkal és színi előadásokkal folytatódott.

A testületi ülésen a polgármester asszony beszámolt arról, hogy a helyi általános iskolát Sarkad községhez csatolták, amelyről már alá írták a szerződést. Pályázat útján nyert a település 210 millió forintot, melynek kapcsán ebben az évben megkezdőd-

het az iskola tornatermének felépítése és az oktatási intézmény komplex akadálymentesítése. Emellett szeretnék a helyi református templom omladozó külső burkolatát is kijavítani, amelyre szintén benyújtották már a pályázatot, mondta el a polgármester asszony. A település legnagyobb problémáját jelenleg a munkaerőhiány okozza, mivel a

háztáji gazdálkodás és a vállalkozások száma is jelentősen lecsökkent, ennek ellenére az itt lakók ragaszkodnak a közösségükhöz, derült ki Nagyné Felföldi Ilona beszámolójából. A polgármester asszony arra kérte a Békés Megyei Önkormányzatot, hogy tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a megye mint közigazgatási szint megmaradjon, szilárdítsák meg a vállalkozásokat, és próbáljanak tenni valamit a környék útjainak felújítása érdekében.

Farkas Zoltán megyei alelnök válaszában kifejtette, hogy a megye szeretné visszakapni a döntési jogkörét, amelyet több száz évig gyakorolt, hiszen 2007-ig a megye osztotta el a forrásokat, jelenleg azonban ez régiós szinten történik, és a döntések tőlünk távol születnek. Egy feltörek-

vő megyei arculatot szeretnénk kialakítani. A kialakult gazdasági válság kezelésére jelentős forrásokat különíttünk el, a vállalkozások forgóeszköz-finanszírozását szeretnénk ezzel kisegíteni – mondta el Farkas Zoltán. Az ülésen jelen volt *Tóth Imre* térségi tanácsnok is, aki beszámolt arról, hogy pályázattal próbálják rendezni a térségben a belterületi csapadékvíz-rendezést, azonban a DARFT döntése az ügygel kapcsolatban már hónapok óta húzódik. Kötegyánnak nagy szüksége lenne rá az épületek állagmegóvása érdekében, mivel mély fekvésű település, mondta el *Tóth Imre*. Az ülés végén két megyei intézmény mutatkozott be, a Pándy Kálmán Megyei Kórház és a Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága.

Növekedésorientált gazdaságfejlesztési programra van szükség

Szoros, de tartható a megye most elfogadott költségvetése

Az év első megyegyűlése csak néhány, de annál lényegesebb napirendet tartalmazott, nem is lehet csodálkozni, hogy reggeltől estébe nyúlóan vitatkoztak a képviselők. Beszámolót hallgattak meg az ideai gazdasági válság közepette a szokottnál is nagyobb érdeklődéssel kísért munkaügyi helyzetről, majd elfogadták a megye idei költségvetését. Valamennyi képviselő támogatta a válságból kilábalást segítő növekedésorientált gazdaságfejlesztési programot.

Újra negyvenfős a megyegyűlés

Dr. Csaba István képviselő halálát követően a Békés Megyei Képviselő-testület újonnan delegált tagja a szeghalmi Pákozdi Gábor (MSZP) lett. Átvette megbízólevelét és esküt tett, a februári ülésen már mint teljes jogú képviselő vett részt az immár újból negyvenfős grémium munkájában.

Elismerés a levéltár-igazgatónak

A magyar kultúra napja alkalmából Elnöki Dicséretben részesült dr. Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója.

Napirend előtt a belvízprogramról, áramprivatizációról

Már a napirend elfogadása előtt éles vita bontakozott ki a képviselők között bizonyos kérdésekben.

A kétegyházi belvízmentesítő program visszasságait hozta fel ismét témaként Balogh József fideszes tanácsnok, aki szerint 119 millióval rövidítették meg a települést. Válaszában Varga Zoltán képviselő (MSZP) sikeresnek nevezte a Kétegyházát is érintő belvízprogramot.

A 16 Békés megyei települést érintő belvízprogramnál konzorcium alakult a településvezetők részvételével, Dankó Béla fideszes tanácsnok vezetésével, aki az ülésen elmondta, hogy az eredeti műszaki tartalomhoz tértek vissza, de a munkák megkezdését jelentő szerződés aláírására még nincsen dátum. Kérte Varga Zoltán DARFT-elnököt, hogy minden módon segítse a folyamatot.

Simon István Tamás képviselő, dobozi polgármester arra a probléma irányította a figyelmet, hogy január elsejével megszűnt a Regionális Közigazgatási Hivatal, amely az önkormányzatok törvényességi ellenőrző hatósága volt. Helyét más szerv nem vette át, és ez bizonytalanságot okoz az önkormányzatok irányításában.

Tóth Imre képviselő arra kérte a Békés Megyei Közgyűlés elnökét, egyben a megyei védelmi bizottság veze-

tőjét, Domokos Lászlót, hogy tanulva a dunántúli áramhiánnyos esetből, tekintesse át az itteni áramszolgáltatóval a rendszer műszaki állapotát, hogy nálunk hasonló, jelen-

hoz külön prioritást élvez - fogalmazott az előadó.

Kristóffyné Szász Etelka úgy vélekedett, hogy az „Út a munkához” program sikeresége jelentősen függ az önkor-

sik a megoldást a dologi eszközökre biztosítandó összegre.

Eme téma kapcsán több képviselő, akik egyben polgármesterek is, rosszállásukat fejezték ki. Annak a véleménye-

kevés munkatapasztalattal rendelkezőknek olyan munkát biztosítani, hogy az ne okozzon közfelháborodást.

A képviselő szerint a programmal az állam 95 százalék-

amelyek még a régiós átlagnál is rosszabbak.

Harmati László képviselő szerint amikor a csökkenő jövedelmek miatt csökkenő kereslettel szembesülnek a vállalkozók, nem reális elvárni tőlük, hogy munkahelyeiket megtartsák.

Dr. Kulcsár László képviselő szerint a leszakadás irányába halad a megye, és ez összefüggésben áll az országos politikával, mert a kormányzat nem jut túl a retorikán, a munkaügy neuralgikus problémáját kezelni nem tudja.

Tóth Imre képviselő, Sarkad polgármestere szintén az „Út a munkához” programot érintette hozzászólásában. Szerinte az a program ténylegesen nem akar foglalkoztatni, csak annak a látszatát keltetni. Több tízezer embert nem vesz komolyan a kormányzat. Megismételte: munkát adni munkaeszközök nélkül lehetetlenség. Pedig erre nincs pénzük a településeknek, főleg a kisebbeknek, ahol pedig a legnagyobb a munkanélküliségi ráta.

A szocialista frakcióvezető, Varga Zoltán, kormánya védelmére kelt. Elmondta, hogy a kritizált „Út a munkához” program vissza fogja vezetni az álláskeresőket a munkába, a felmerült gondokat pedig majd orvosolni fogják. Felhívta a figyelmet, hogy önkormányzati együttműködés nélkül a kezdeményezés nem lehet sikeres.

FOLYTATÁS A 4. OLDALON →

Kristóffyné Szász Etelka, a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ igazgatóhelyettese tartott tájékoztatót a megyegyűlésen

tős anyagi kárt okozó helyzet ne alakulhasson ki. A téma kapcsán az áramszolgáltatás privatizációjának régóta vitatott ügye is előkerült.

Nehéz év lesz a megyei munkaügyben az idei

Első napirendi pontként a munkaügyi helyzet került terítékre. Dr. Nagy Ágnes, a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ igazgatója távollétében helyettese, Kristóffyné Szász Etelka állt a közgyűlés elé, hogy megtartsa a regionális munkaügyi központ tevékenységéről szóló tájékoztatót.

A helyettes vezető elmondta, hogy céljuk a munkahelyek megőrzése; az elbocsátott személyeknek célzott munkakeresés; valamint azoknak, akik régóta regisztrálva vannak, az „Út a munkához” program megnyitása.

A munkahely megőrzését a munkáltatóknak nyújtott bér- és járulékátvállalás segítheti. Az ötven főnél kevesebb személyt foglalkoztatóknál a bér és járulékai hetvenöt százaléka adható legfeljebb egy évig, 50–250 fős vállalkozásoknál ugyanezen költségek fele, míg 250 főnél nagyobb cégeknél a 25 százaléka. Az összeg kérelemre adható, a munkaügyi központok ennek megírásában is segítséget adnak, legyenek azok akár mikrovállalkozások, akár nagyobbak.

Különböző programokat indítunk azok számára, akik már elvesztették állásukat. Az ő kijáánlásuk a munkáltatók-

mányzatoktól. Ez az a – szociális törvényhez kapcsolódó – kezdeményezés, amely az önkormányzatok számára teszi feladatá a tartósan regisztrált munkanélkülieknek közcélú foglalkoztatás biztosítását. A bér és járulékainak 95 százalékát központilag finanszírozzák. Az igazgatóhelyettes elmondta, hogy a munkaügyi minisztériumban most kere-

nyüknek adtak hangot, hogy a kormányzat az önkormányzatokra „tolta” a foglalkoztatás felelősségét, de a pénzt magánál tartotta. Doboz polgármestere, Simon István Tamás véleménye szerint a kormánynak nincs kialakult képe a munkaügyi helyzetről, megoldási lehetőségei tarthatatlanok.

– Nehéz lesz az önkormányzatoknak a képzetlen,

ban támogat olyan munkát, amely a GDP növekedésében nem játszik szerepet. Inkább a gazdaság felé kellett volna terelni őket, magyar áru előállítására.

Dankó Béla képviselő a barátságtalan gazdasági környezetet emelte ki. Válság nélkül is nehéz helyzetben van a megye a romló foglalkoztatás és az alacsony bérek miatt,

Munkaügyi statisztika

A KSH adatai szerint 2008-ban Békés megyében a munkanélküliségi ráta 9,8 százaléka, amely rosszabb a régiós 8,5 százalékos és az országos 7,7 százalékos mutatóknál. Jelentős a romlás 2007-hez képest is, közel két százalékkal többen kerestek munkát a megyében tavaly.

2008-as adatok szerint Békés megye foglalkoztatottsági és munkanélküliségi mutatói rosszabbak mind a dél-alföldi, mind az országos adatoknál. Havonta átlagosan 23 393 fő keresett munkát a megyében. A regisztráltak 35 százaléka általános iskolai végzettséggel, három százaléka azzal sem rendelkező, 35 százaléka szakmunkás, 23 százaléka érettségizett, négy százaléka diplomás. Minden tizedik álláskereső pályakezdő.

Az alkalmazottak havi bruttó átlagkeresete 150 ezer forint, amely 6,6 százalékkal magasabb az egy évvel ko-

rábinál, de mivel a fogyasztói áremelkedés ennél magasabb volt, a reálbérek veszítettek értékükből.

2008-ban 14 alkalommal jeleztek csoportos létszámcsökkentési szándékukat a munkáltatók, összesen 624 főt bocsátottak el, másfélszer annyit, mint 2007-ben. Ti-

zenhét cég viszont legalább tíz főt érintő létszám bővítést jelentett be, mellyel 1115 fő elhelyezkedésére nyílt lehetőség.

A nyilvántartott álláskereső arányát tekintve a megyei kirendeltségi központok között a következő a sorrend: Gyula, Orosháza, Szarvas,

Békéscsaba, Gyomaendrőd, Szeghalom, Békés, Mezőkövácsháza, Sarkad. Míg Gyulán csak minden tizedik személy keres állást a gazdaságilag aktív népesség becsült mutatóit figyelembe véve, addig Sarkadon közel háromszor annyian. A megyei átlag 14,8 százaléka.

Növekedésorientált gazdaságfejlesztési programra van szükség

Szoros, de tartható a megye most elfogadott költségvetése

→ FOLYTATÁS A 3. OLDALRÓL

Domokos László közgyűlési elnök szerint az „Út a munkához” programban a kormány hozzá nem értése, alkalmatlansága mutatkozik meg. Olyan rendszert próbál megvalósítani, amit lehetlenség. Az önkormányzati szférára több ezer dühös embert tol rá, közcélú munkáltatásukra a településvezetések nincsenek felkészülve. – A 2009-re jelzett megoldási rendszer nem jó irány, ezt jeleznünk kell. Egy év múlva még rosszabb adatok lesznek a megye foglalkoztatásában, mert a problémák megoldását rossz helyen keresi a kormányzat, és ezzel minket is rossz irányba terel – mondta.

Fesztes, egyensúlyi költségvetés

Idén az előzetes számítások alapján 900-1000 milliós megszorítással kell számolnia az intézményei révén összesen 4500 embert foglalkoztató Békés Megyei Önkormányzatnak. A költségvetés ennek ellenére egyensúlyra törekszik a fejlesztési programok beépítésével. Domokos László elnök szerint további létszámleépítéssel nem számolnak, de az intézményvezetők dönthetnek így.

A szakszervezetek nevében Tóth Károlyné elmondta, az önkormányzat védőháló font, hogy a csökkenő támogatást pótolja, a bizonytalanság viszont továbbra is komoly gondot okoz.

A 2009-es költségvetés 24 milliárd 727 millió forintos bevétellel és ugyanekkora kiadással számol. A költségvetést 23 igen, öt nem és egy

vagyis annyit, amennyit a kormány elhibázott gazdaságpolitikája miatt vesznek el a megyétől. A program újszerű megoldása lehet a

piacra jutását, az innovációt, tudásbázis fejlesztést. A hitelekre garanciát vállalnak.

Minden területnek meghatározták a felelősét, és a

lamint a kultúra területén működő civil szervezetek támogatása, forráshoz jutásuk elősegítése, működésük zökkenőmentesebbé tétele érde-

különítését rendelte el a képviselő-testület.

Az innovációs tevékenységek finanszírozását az életudományok (orvostudományi kutatások), az informatika (tudásbázis-fejlesztés), valamint a megújuló energiák hasznosítása területén a Békés Megyei Önkormányzat saját intézményeinél, ahol az ehhez szükséges alapfeltételek adóttak, lehetővé kívánja tenni – ennek finanszírozására 50 millió Ft elkülönítése történt meg.

Az internetalapú piac kialakításának előkészítéséhez, a feltételek kidolgozásához és a működtetés elindításához 80 millió Ft-ot különítettek el.

Békés Megye Képviselő-testülete szükségesnek tartja a megyében működő vállalkozások hitelhez jutási feltételeinek javítását, ennek érdekében egy hitelgarancia-konstrukció létrehozását és működtetését. A konstrukció életre hívásához ajánlatkérésrel fordult olyan pénzintézetekhez, melyek számára szintén fontos a megyében működő vállalkozások foglalkoztatási és egyéb szempontok szerinti életképességének megmaradása, erősödése. A hitelgarancia-konstrukció létrehozásához a kötvényből származtatott ideiglenesen szabad pénzeszközökből 500 millió Ft elkülönítését és az ehhez kapcsolódó kockázati fedezetre 100 millió Ft keret biztosítását rendelte el.

tartózkodás mellett fogadták el a megyei képviselő-testület tagjai. A gazdasági programot teljes egyetértéssel támogatják a képviselők.

Amit a kormány elvesz, a megye visszaadja

A Békés Megyei Önkormányzat a korábbi kötvénykibocsátás hozamából közel félmilliárd forintot kíván biztosítani a növekedésorientált gazdaságfejlesztési program (NGP) megvalósításához, és ez csaknem egymilliárd forintot hozhat a megyének,

pénzügyi-gazdasági válság hatásai kivédésének.

A célok megvalósítása érdekében bizonyos önkormányzati beruházásokat előre hoznak, áttekintik a szakképzés és felnőttképzés területeit, különös tekintettel a hiányszakmákra. Az intézményektől hasznot hozó tevékenységeket várnak el. A megye vállalja a koordinációt, érdekképviseletet, a közös fellépést az EU-s támogatási rendszerek társadalmi egyeztetésében. Segíteni kívánják a megyében megtermelt áruk

szükséges forrásokat biztosítani. Indulásként 150 millió Ft elkülönítése történt meg a megyei önkormányzat kötelező feladatkörébe tartozó, jelenleg a települési önkormányzatok, illetve többcélú társulásaik által működtetett egyes oktatási, egészségügyi, valamint szociális szolgáltató intézmények feladatátvétel feltételeinek biztosítására.

Hetvenmillió forint áll rendelkezésre a megyében az oktatás-szakképzés, a turizmus, a szociális ellátás, az egészségügy-életmód, tömegsport, va-

kében nyilvános pályázati felhívásra.

A megyei önkormányzat saját kötelező feladatellátása körében a hiányzó források előteremtése, a pótlólagos forrásbevonás, a működés biztonságának és költséghatékonyságának javítása érdekében az egyes intézményei által gyártott termékek, szolgáltatások kiterjedtebb piacra jutását kívánja elérni. A piacra jutáshoz szükséges felmérések, a feltételek részletes kidolgozására és biztosításukra indulásként 20 millió Ft el-

Munkacsoportok a gazdaság fellendítéséért

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

A csoport célja, hogy a folyamatosan csökkenő önkormányzati források kiegészítésével a feladatellátást fenntartsák, és megakadályozzák annak megszűnését. A team intézménytípusonként vizsgálja meg azokat a területeket, amelyeknél a feladatellátáshoz külső piaci forrást lehet bevonni. Mindezt olyan módon szeretnék véghezvinni, hogy az intézményeknél ne létszámleépítéssel, hanem a feladatellátás piaci keretek közé történő kibővítésével oldódjon meg a feladat.

Új marketingstratégiára és a turizmus fejlesztésére van szükség

A megyei marketingstratégia kidolgozására, valamint a turizmus fejlesztésére hozták létre, a Glózik Klára, a Békés megyei Tourinform-iroda vezetője által vezetett Marketing teamet, amelynek feladata a megyében tevékenykedő vállalkozások és egyéb szervezetek által előállított és kínált termékek, szolgáltatások, ingatlanok, telephelyek, munkaerőigény és -kínálat minél jobb elérhetőségének, kijánlásának biztosítása, a belső és

külső piaci lehetőségek szélesítése érdekében egy on-line alapú piactér, bevásárlóközpont kialakítása, illetve ennek megszervezését, koordinálását biztosító megyei szolgáltató hálózat kiépítése.

Javítani kell a vállalkozók hitelhez jutási esélyeit

A megyei vállalkozók hitelhez jutási lehetőségeit elemzi a H. Kovács Judit, a Békés Megyei Önkormányzat területfejlesztési osztályvezető-helyettese által irányított team. A csapat fő feladatai közé tartozik, hogy meghatározzák, azokat a problémákat és azokat a megoldásokat, amelyekkel van lehetőség javítani a kialakult válsághelyzeten. A csoport a megyei vállalkozók hitelhez jutási lehetőségét próbálja javítani, amellyel esélyt adnak a nehéz helyzetbe került vállalkozások talpon maradásához. A megoldáshoz felméri, hogy melyek azok az eszközök, amelyek a lehető leggyorsabban hoznak eredményt és

hosszabb távra érvényesek. Próbálják kiváltani a vállalkozók rossz, drága devizahiteleit azáltal, hogy létrehoznak egy hitelgarancia-alapot,

amellyel a vállalkozók hiteleihez egyfajta garanciát kívánják nyújtani. Az ehhez szükséges pénzeszközök és szabad források felkutatása

szintén a csoport fő feladatai közé tartozik. A legfőbb célja a teamnek az, hogy a vállalkozások a fejlesztéseikhez hitelhez tudjanak jutni.

H. Kovács Judit a vállalkozók hitelhez jutásáról tart előadást

Pert nyert az önkormányzat!

Az egészségügyi miniszter elutasította Békés megye jogos igényét

→ FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

Domokos László megyei elnök elmondta, a *Molnár Lajos* vezette tárca döntése több mint kétmilliárd forintjába került a Pándy Kálmán kórház fenntartó megyei önkormányzatnak. Nemcsak az ágyszám, így az ehhez kapcsolódó finanszírozás csökkent 230-cal a Pándy, 76-tal a tüdőkórház esetében, hanem a TVK (teljesítményvolumenkorlát) és a megye által a döntések után kényszerből meghozott intézkedések is sok pénzt emésztettek fel.

Dr. Kovács József főigazgató-főorvos hozzátette: az ágyszámok csökkentése miatt a kórházat eleve kizárták a nagy pályázatokból, itt ugyanis így már nem voltak elég nagyok, vagyis nem érték el a 900 ágyas határt. Azóta is napi gondjaik vannak többek között a gyermek-, a belgyógyászati, a tüdőgyógyászati, és onkológiai és a patológiai osztály működésében.

Dr. Varga István, a megyei önkormányzat jogi képviselője Don Quijote-i küzdelemnek nevezte az eljárást, és felhívta a figyelmet az alkotmánybírók egy határozatára, mely megsemmisítette a minisztérium ide vonatkozó rendelkezéseit.

A bírósági döntés nem azt jelenti, hogy mindent visszaállítanak az eredeti állapotba, így leginkább arra mutatkozik esély, hogy peren kívül meg egyezik a tárca és a megyei önkormányzat. Ennek érdekében a megyegyűlés elnöke személyes találkozót kezdeményezett az egészségügyi miniszterrel, annak ellenére, hogy az egészségügyi miniszter az ágyszámok helyreállítására vonatkozó határozatról a Parlamentben elhangzó kérdésre adott válaszában azt mondta, hogy a napokban született legfelsőbb bírósági döntés éppen ezért – figyelembe véve az időközi jogszabályváltozást – már nem rendelkezik arról, hogy a minisztert új eljárásra kötelezze, ennek megfelelően csak határon kívül helyezte egy eljárásjogi szabályra hivatkozva a döntést, illetve a minisztérium által kiadott február 14-i közlemény szerint a „Legfelsőbb Bíróság februári dönté-

se nem kötelezte új eljárásra a Minisztériumot. ... A bíróság ítélete semmilyen kártérítést nem tartalmaz.”.

A Legfelsőbb Bíróság döntése

A Legfelsőbb Bíróság szerint a miniszteri döntések figyelmen kívül hagyták a „lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog” elvét.

Az egészségügyi miniszter 2007 márciusában meghozott határozataival a szakellátási normatívák egészségügyi szolgáltatók közötti felosztásáról döntött a Pándy Kálmán

Megyei Önkormányzat fenntartásában lévő Pándy Kálmán Megyei Kórház, a volt tüdőkórház és a nagyszénási szociális otthon rehabilitációs részlegének szakellátási ágyszámát. A határozat ezeknek az intézményeknek a következő csökkentéseket tartalmazta:

Békés Megye Képviselő-testülete Pándy Kálmán Kórháza

A kórház kiemelt kórházként a törvény által garantált ágyszámokon túl egyetlenegy ágyat sem kapott a miniszteri határozat szerint. Összességében 230 ágygal csökkent a kapacitása, ami az aktív ágyak 22%-os csökkentését jelenti, miközben a megye teljes aktív fekvőbeteg-ellátását köteles biztosítani 18 szakmacsoportban. További 20 szakmacsoportban a megyei lakosság egyharmadát, illetve felét vagy azt is meghaladó mértékű ellátási kötelezettség terheli a kórházat.

Az ágyszámok csökkentése kizárólag az aktív ellátást érintette, a krónikus ágyak száma változatlan maradt.

Ágyszám	Aktív	Krónikus	Összesen
2006. márc. 31-ig	1045	458	1503
2006. április 1-től	815	458	1273
Változás	-230 (-22%)	-	-230 (-16%)

A miniszteri döntésből adódó ágyszám-meghatározás több olyan szakmában is jelentős mértékű csökkenést eredményezett, ahol csak várólista felállításával képes a kórház kielégíteni a jogos lakossági igényt.

Néhány konkrét példa a döntési anomáliákról:

Gyermekegyógyászati ágyak mértéktelen lecsökkentése 85-ről 45-re: elfogadhatatlan. Számos gyermekgyógyászati esetben Szegedre, Szolnokra, sőt Budapestre kell utazniuk a betegeknek, miközben helyben több szakvizsgás, felkészült szakemberek sora és megfelelő eszköz-állomány áll a betegek szolgálatára. A progresszív betegellátás feltételei helyben adóttak, az új struktúra indokolatlanul terhet ró a szülőkre és gyermekekre egyaránt.

Ideggyógyászati-stroke ellátás csökkentésére is sor került, miközben új szolgálatot ott alakítottak ki, ahol eddig ez nem is működött a megyében.

Az onkológiai ellátás kapacitása és az ágyszámcsökkentés folyamatos gondot jelent az intézetben, melyre nem kínál megoldást az új struktúra sem, sőt súlyos gazdasági problémát gerjeszt.

Az intenzív ellátás közel egyharmados csökkentése le-

hetetlenné teszi a kiemelt kórházi funkciót.

Érthetetlen és elfogadhatatlan, hogy a kiemelt kórházban a legalacsonyabb a belgyógyászati ágyak száma, miközben bizonyos belgyógyászati betegségek és súlyosági kategóriák csak ebben az intézetben lesznek elláthatók a jövőben.

Csökkentett szemészet-i ágyszámon csaknem 150 ezerrel több beteg ellátását várják el.

A megyei lakosságon túli ellátási kötelezettség is megállapításra került a kórház számára drogellátás tekintetében, csaknem 2035 ezer lakos tekintetében, annak mindennemű feltétele nélkül, akárcsak az új határozat szerinti az addiktológiai és alkoholológiai ellátás Csongrád megye részére is.

A belgyógyászati ágyak száma Békés megyében a „kiemelt kórházban” a legkevesebb.

A hematológia, angiológia, immunológia megyei ellátásra kötelezett, de ágyszám nincs biztosítva!

A kiemelt kórházak egyben az év 365 napján 24 órában fogadják a sürgősségi ellátásra szoruló betegeket.

Békés Megyei Tüdőkórház

A miniszteri döntés miatt vált szükségessé a Pándy Kálmán Megyei Kórházhoz történő integráció. A kórház aktív ágyszámát 49 ágyban állapították meg, ezzel a tüdőgyógyászati aktív ágyszám 76-tal csökkent, mely a betegbeutalási rend megváltoztatását jelentette, és a lakosok 25%-át átcsoportosította a deszki intézetbe. Ezzel az érintett dél- és nyugat-békési települések lakosainak jelentősen megnövekedett a betegútja, és csak jelentős utazással juthatnak hozzá a fekvőbeteg-ellátáshoz (33 km helyett 86 km-t kell utazni például a nagykamarási embereknek, de átlagosan is 15 km növekedéssel kell számolni).

Békés Megye Szociális Otthona, Nagyszénás

A szociális intézet 25 OEP által finanszírozott ágyához csupán a néhány ezer nagyszénási lakost rendelte ellátási körzetként.

Jelenlegi helyzet

A fekvő (aktív) teljesítmények alakulása a struktúramódosítást követően:

Az intézmény csökkentett kapacitással működött tovább. A TVK megállapítása úgy történt, hogy az elvett üres ágyakra számított TVK-t elvonták az intézménytől. Az éves TVK 43 ezerről 36 ezerre, 18 %-kal csökkent. A bevételkiesés évi 900 M Ft.

A csökkentett ágyszám-, TVK-, valamint a reformintézkedések (vizitdíj, biztosítási jogviszony ellenőrzése stb.) miatt a betegforgalom drasztikus csökkenése következett be, mely a bevételek további romlását vonta maga után.

A működőképesség biztosításához költségcsökkentés, a létszám-racionalizálás végrehajtása vált szükségessé.

A költségek csökkentése érdekében telephelyek megszüntetése, osztályok összevonása, a humán erőforrás optimális átcsoportosítása történt meg.

– Hospice, geriátria, tüdőgondozó átköltöztetése két telephely megszüntetését eredményezte.
– 230 fős csoportos létszámleépítés.

Tüdőkórházi integráció

Békés Megye Képviselő-testülete 2007. május 15-i hatállyal döntött a Békés Megyei Tüdőkórház Békés Megye Képviselő-testülete Pándy Kálmán Kórházba történő teljes körű szakmai és gazdasági integrációjáról. A tüdőkórház átvételekor több mint 100 M Ft adósságállományt halmozott fel.

A pénzügyi következmények összecszerűen:	
A tüdőkórház szanálása több mint	100 millió forint
A kórházi infrastruktúra-átalakítás költségei	500 millió forint
Bevételkiesés a struktúraátalakítás óta (22 hónap) a TVK-elvonás miatt	1, 873 milliárd forint

A jogszabályt sértő miniszteri határozat következményei

Dr. Fazekas Özséb (nyilatkozó személy vastagon szedve), a Pándy Kálmán Megyei Kórház Tüdőgyógyászati osztály telephelyének megbízott vezető főorvosa elmondta, hogy a betegek kivizsgálását és gyógykezelését szolgáló aktív kórházi ágyszámnak az országos átlagot lényegesen meghaladó mértékű csökkentését kellett elszenvedniük. A szűkült ellátási keresztmetszet a betegfelvételnél torlódást, a kórházi ellátásban zsúfoltságot eredményez. A betegek egy része a járóbeteg-ellátás felé terelődik, vagy krónikus elszámolású osztályok felé, amelyek korlátozottabb lehetőségekkel bírnak.

A főorvos hozzátette: – A kórház gazdálkodására nézve 45 ágyunk aktív finanszírozása esett áldozatul, ami éves szinten 200 millió forintot meghaladó kiesést okoz. Ez a körülmény óhatatlanul nyomot hagy az intézet működésén, létszámhiánnyal küzdünk, dolgozóink túlterheltek, messze kerültünk már attól, hogy optimális feltételek mellett végezhetnének a munkánkat.

A szakmai érvekkel szemben meghozott döntés a tüdőbetegek kórházi ellátásának lehetőségeit jelentősen rontotta, felülvizsgálatát szükségesnek tartjuk. Álláspontunkat *dr. Somjai Attila* regionális tüdőgyógyász szakfőorvos is támogatja.

A megye szerepe

Rovatunkban időről időre közéleti szereplők szólnak meg a megye szerepéről, jövőjéről, jelentőségéről. Ezúttal Laduver Ferenc magyarbáhnhegyesi és Ramasz Imre kardoskúti polgármestert kérdeztük.

Remény a kis falvaknak

A megye segítsége reményt ad a nehéz helyzetben lévő önkormányzatoknak – kezdte nyilatkozatát *Laduver Ferenc* Magyarbáhnhegyes polgármestere. – Abban a sajátos helyzetben vagyok, hogy öt évig az Oktatási Minisztérium által is kitüntetett Arany János Tehetséggondozó Kollégium igazgatója voltam, így a megyegyűléssel, a megyei hivatallal korábban kialakított jó kapcsolatomat most Magyarbáhnhegyes polgármestereként kamatoztatom. Laduver Ferenc szólt arról, hogy településük három megyei oktatási intézménnyel is szoros kapcsolatot ápol. Szakiskolájukat és diákotthonukat a Hunyadi János Községi Intézménybe integrálták, a külterületen lévő szociális intézményüket pedig a szarvasi székhelyű Körös-

menti Szociális Centrumba. *Zámbo András*, a Harruckern János Községi Intézmény igazgatója pedig magyarbáhnhegyesi származású, így ezzel az intézménnyel szeretnének minél több közös szakmai elkötelezettséget megvalósítani.

A polgármester üdvözlözte a megyének azt a magatartását, hogy a különböző szakterületeken markánsan megfogal-

mazza véleményét. Pedagógusként különösen fontosnak tartja, hogy a megye tiltakozott a kisiskolák bezárása ellen, mert ez a kis falvak kihalását jelentené. A polgármester a faluja egyik legnagyobb gondjának azt tartja, hogy a főváros irányába vezető 4439-es, úgynevezett régi aradi út szinte járhatatlan, ennek felújításában számítanak a megye hatékony lobbiszerére.

Laduver Ferenc megyepártinak vallja magát, meglátása szerint Szeged és Kecskemét egyaránt távol van, a hivatalos ügyek hatékony és emberközeliségére csak Békéscsabán nyílik mód. Bíz benne, hogy a jövőben több forrás érkezik a megyébe, és akkor Békésnek sikerül elmozdulnia a jelenlegi nem épp szívderítő pozíciójából.

A megye közeledett a településekhez

Ramasz Imre, Kardoskút polgármestere szerint a kilencvenes évek közepétől a politika eltávolította egymástól a megyét és a települések nagy részét. A rendszerváltást követő első ciklusban a falvak, városok vezetői alkották a megyegyűlést. Jelenleg a megkapott szavazatok arányában a pártok döntenek el, hogy a listájukról kik kerüljenek a megyegyűlésbe. A mostani rossz választási rendszerről adódóan több kistérség képviselő nélkül maradt. A kistérségek lakói jellemzően nem ismerik a megyegyűlés képviselőit, érdekük nem vagy csak alig jelenik meg a közgyűlésben. Kardoskút polgármestere ehhez hozzáfűzte, a megye és a

települések eltávolodásához hozzájárult az is, hogy a régiók megjelenésével leszűkült a megye szerepe, az intézményfenntartó feladata vált meghatározóvá.

– Az elmúlt évben kedvező változást tapasztaltam – fogalmazott Ramasz Imre –, a megye nyitott a települések felé.

Elindította a megyejárás rendezvénysorozatát, rendszerezésként váltak a polgármesteri fórumok, illetve a gazdaságfejlesztési program megalkotása során vállalkozókkal, civil szervezetekkel egyeztetett. Ezek eredményeként a megye elkötelezettsége, programjai közelebb kerültek a települések igényeihez.

A megye jövőjéről Kardoskút polgármestere történelmi távlatban beszélt, hiszen ez államiságunk egyik legrégebbi intézménye, így érzelmileg is kötődünk hozzá. Véleménye szerint, ha a megye megtartja, illetve folytatja a települések felé nyitását, együttműködését, akkor indokoltá válik hosszú távú fennmaradása.

Elsősegélynyújtó tanfolyam Szarvason

Január 19-én, 20-án és 22-én a Békés Megyei Körösmenti Szociális Centrum szarvasi telephelyén elsősegélynyújtó szakmai ismereteket felelevenítő tanfolyamon vett részt az intézmény ápoló személyzete.

A Békés Megyei Körösmenti Szociális Centrum szarvasi telephelyén a dolgozók részéről igényként merült fel, hogy elsősegély-ismereteket felfrissítsék. Az intézményben több éve dolgoznak rész munkaidőben mentős kollégák, akik szívesen vállalták a három egymást követő napon az egy-egy órában megtartott tanfolyam lebonyolítását. A három nap

A tanfolyamhoz az „ambu” babát a szarvasi Mentő Alapítvány biztosította

minden szakdolgozónak javára vált, és hasznos volt felidézni a rég tanult szakmai ismereteket. Külön köszönet a

szarvasi Mentő Alapítványnak, amely biztosította az újraélesztési szakszerű gyakorlásához az „ambu” babát.

Együttműködés a védelemért

Bak Sándor, Domokos László és dr. Gyurosovics József aláírták a megállapodást

A Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságot érintő, lopással és rongálással okozott kár értéke évente eléri a 10 millió forintot. Az **KÖRKÖVIZIG** által kezelt vagyon fokozott védelme érdekében ezért együttműködési megállapodást kötött a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság és a Vízügyi Igazgatóság a Békés Megyei Önkormányzat közreműködésével 2009. február 11-én a megyeházán.

Az intézmények jogelődjei által 1995-ben aláírt megállapodást aktualizálták, újították fel jelen egyezményben.

Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke az aláírást követően elmondta, hogy a kár első pillantásra kis összegűnek tűnhet, ám figyelembe véve a rongálók okozta veszélyt, érdemes megelőzni a bajt. A megyei elnök kiemelte, hogy Békés megyében a legnagyobb kockázatot a vízgazdálkodás jelenti, ezért

nem mindegy, hogy milyen állapotban vannak a védművek és a műtárgyak.

Bak Sándor, a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság igazgatója bíz benne, hogy az együttműködéssel csökkeneni lehet a károkat. *Dr. Gyurosovics József*, a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője pedig elmondta, hogy a jövőben a kiemelten kockázatos védműveket gyakrabban fogják ellenőrizni a rendőrség járőrei.

Várják a sportolni vágyókat a vívóterembe

Békéscsaba neve – büszkén állíthatjuk – szorosan összekapcsolódik a vívással. A Karácsonyi Lajos Vívó Egyesület eredményeivel, színvonalas versenyrendezéseivel, a vívókörzetben való tevékeny részvételével tiszteletet, megbecsülést „vívott” ki magának mind hazai, mind nemzetközi szinten.

Előszörban az utánpótlás-, de a felnőtt világversenyeken is erősítette a magyar válogatott békéscsabai versenyző. A legeredményesebb, városunkban nevelkedett vívó *Tóth Hajnalka*, aki junior világ- és Európa-bajnokságot, összetett világbajnokságot nyert, s egyesületünk színeiben mutatkozott be a felnőtt válogatottban is. Ő immár budapestiként ma is a felnőtt női párbajtőr-válogatott meghatározó egyénisége, kétszeres világ- és Európa-bajnok, olimpiai ötödik. Jelenlegi „zászlóshajónk” *Tóth Annamária*, aki junior világbajnoki ezüstérmével büszkélkedhet. Az utánpótlás is biztosítottak látszik, a fiatalok az országos bajnokságokon mutatják országláncörmeiket. 2008-ban *Bohus Réka* szerepelt a legjobban, a gyermek és a serdülő leány párbajtőr korosztály bajnoki címét is begyűjtötte, a gyermekcsapattal pedig ezüstérmert szerzett.

A klubnál jelenleg három főfoglalkozású és két társadalmi munkás edző foglalkozik a mintegy hatvan különböző korú vívóval. A párbajtőr mellett újra elindult a tő-

rőzők képzése is. 2008. szeptember 27-e jelentős változást hozott a klub életében. Ekkor adták át a békéscsabai sportcsarnok tőszomszédságában felépült új vívócsarnokot,

szeretett sportágukat hobbi-szinten, kikapcsolódásként, egészségmegőrző céllal? – tette fel a kérdést *Galli Zsolt*, a vívóegyesület edzője. – Várjuk olyanok jelentkezését is, akik eddig csak távolról szurkoltak a magyar vívósikerekért, s felnőtt fejjel szeretnék kipróbálni, milyen érzés szemtől szemben megküzdeni valakivel. Számukra amatőr versenyrendszer is működik hazánkban – fejtette ki *Galli Zsolt*.

mely azóta az egyesület otthona. Ez a minden igényt kielégítő, európai színvonalú létesítmény lehetőséget biztosít a klub taglétszámának emelésére. A Békés Megyei Önkormányzat 100 000 Ft-tal támogatta az elmúlt évben a megyei vívósövetséget.

Az egyesület szeretné, ha minél több gyerek megismerkedne sportágunkkal, tagjává válna az évtizedek óta remekül működő közösségnek. Várjuk vissza régi vívóinkat is. Miért ne úzhatnék egykor

A vívócsarnok teljesen akadálymentes, már a tervezéskor figyelembe vették a mozgáskorlátozottak igényeit. A klub szeretné meghonosítani a kerekesszékes vívást Békéscsabán.

A fentieknek megfelelően minden érdeklődőt szeretettel várunk hétköznapi napokon 15 és 20 óra között a vívóteremben, de örömmel fogadnak jelentkezéseket a karvivo@freemail.hu e-mail címen vagy a 06-20/377-0480-as telefonszámon *Molnár Miklós* edzőnél.

Orosházán tartották a kultúra ünnepét

Bora Imre kapta a 2009-es év Adomány díját

A megyei önkormányzat által, a magyar kultúra napja alkalmából szervezett ünnepséget az idén Orosházán tartották, január 21-én a helyi művelődési központ színháztermében. A rendezvényen – a négy helyi kitüntetett mellett – kihirdették a 2009-es év Adomány díjának győztesét is. Kölcsény Ferenc Himnusza születésének emléknapiján igényes műsorral emlékezett a megye, a szimfonikus zenekar mellett egy népzeneész, valamint az Orosházi Madrigálkórus is szórakoztatta a közönséget.

Németh Béla, a vendéglátó település polgármestere elmondta, hogy Orosháza január végéig tartó gazdag programkínálattal emlékezik meg a magyar kultúra napjáról. „Amit a magyar kultúráért egy város megtehet, abban élen jár városunk” – mondta a polgármester.

A rendezvényen Farkas Zoltán megyei alelnök is köszöntötte a résztvevőket, beszédében elmondta, hogy a magyar kultúra önmagunk művelését, életünk szebbé tételét jelenti,

de segíti számunkra a megmaradást is. Az alelnök kiemelte Békés megye híres szülötteit – Munkácsy Mihályt, Székács Józsefet, Kner Izidort –, akik tehetségükkel és ügyességükkel gyarapították a kultúra és a művészet kincsetárát, és hangsúlyozta, hogy követőkre van szükség akkor is, ha most nehéz idők jönnek.

A nyitó beszédek után Kiss Ferenc népzeneész szórakoztatta a közönséget, majd az idén ötvenéves Orosházi Madrigálkórus lépett a

Bora Imre, Farkas Zoltán és Németh Béla az ünnepségen

színpadra, amely után Németh Béla elismeréseket adott át a kultúra és művészet területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó orosháziaknak. A polgármester díjat nyújtott át Dinnyés Istvánné tanárnőnek, aki az ének-zene osztályok első tagozatában alapozza meg a gyermekek tudását. Elismerést vett át Lestyán Mihályné a zene-pedagógia terén nyújtott emberi magatartásáért és a város kulturális életéért tett áldozatos munkájáért. Díjat kapott Pribék Endre festő-rajztanár, valamint Pálcsik István természetfotós is.

Az idei évben Farkas Zoltán megyei alelnök adta át az Adomány díjat Bora Imrének, a Bora Kft. tulajdonosának. A díj Várkonyi János békéscsabai festőművész Vándorzenészek című olajfestménye volt. Bora Imre és cége számos rendezvénynek, valamint a Jókai Színháznak is támogatója.

A művészetek szerelmesei

Hobbiból művészkednek, de nem amatőr szinten

Az autodidakta képző- és iparművészeti alkotók számára meghirdetett legjelentősebb országos pályázat Békés megyei fordulójába minden korábbiánál többen, összesen 77-en neveztek. A zsűri által legkiválóbbnak ítélt alkotások a Munkácsy Mihály Múzeum Clio termében nyertek elhelyezést.

Az Amator Artium (szó szerinti jelentése: a művészetek szerelmesei) XX. Országos Képző- és Iparművészeti Tárlat pályázatát háromévente írja ki a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus Művészeti Programok Főosztálya. A 19 megyét megmozgató kezdeményezés célja lehetőséget biztosítani a nem hivatásos képző- és iparművészeknek a bemutatkozásra, megmérettetésre. A Békés megyei fordulót, egy-

művésztanárokból álló zsűri értékelt. Hatvanöt művet választottak ki a megyei kiállításra, ebből hatot díjaztak, amelyek automatikusan bejutottak a május 8-án a Vajdahunyad várban megnyíló országos Esszencia tárlatra. További öt alkotást javasolt a zsűri az országos kiállításra, ezek majd még átesnek egy megmérettetésen.

A Békés megyei tárlat január 23-i megnyitójára az alkotók zöme ellátogatott a megyeszékhely Munkácsy

Megnyitó beszédében Balogh József, a megyei önkormányzat térségi tanácsnoka méltatta azt a vágyat, amely a nem professzionista alkotókat naponta az ecsethez, festőtáblához, tűzzománcokhoz, szobrászszerszözökhöz vezeti.

– Szabadidejüket nem kímélve alkotnak a maguk és környeztük örömeire, ezzel meggyőződésem szerint teljesebb életet élnek – hangzott el.

Dóry Éva, a Magyar Művelődési Intézet képzőművészeti referense dicsérte a megyei nem hivatásos művészek aktivitását, amely nem pusztán a benevezett alkotások sohasem látott nagy számában, hanem az előzetesen és a zsűrizést követően tartott konzultációkon is tapasztalható volt. – A most kiállított tárlat színes és változatos értelmezése a színes és változatos világnak. A tájképeken, csendéleteken túl egyéni hangvételi alkotások láthatók – mondta.

Elhangzott továbbá, hogy a tizenkilenc megyéből összegyűjtött legjobb alkotások

Budapestről utazó kiállítás formájában vidékre is eljutnak, talán megynkbe is.

**AZ AMATOR ARTIUM
ESSZENCIA
KIÁLLÍTÁSÁBA KERÜLT
BÉKÉS MEGYEI ALKOTÓK:**

- Bácsfalvi Zoltán (Békéscsaba)
- Horváth Zoltán (Nagybánhegyes, 2 alkotással)
- Kövesdi Andrea (Mezőhegyes)
- Miknyik Mihály (Békésszentandrás)
- Uhrin Pál (Gyomaendrőd)

**MÉG ELBÍRÁLÁSRA VÁR
AZ ORSZÁGOS TÁRLATTAL
KAPCSOLATBAN:**

- Csürke Anna (Kondoros)
- Demkó Györgyné (Gyula)
- Fülöp Klára (Kunágota)
- Pirer Gyula (Orosháza)
- Rábainé Farkas Éva (Gyomaendrőd)

ben a kiállítást a Békés Megyei Tudásház és Könyvtár szervezte meg, Dombi Ildikó és Kocsis Klára koordinálása mellett. Összesen 77 megyei alkotó nyújtott be közel 200 alkotást, melyet alkotókból,

múzeumába (a kiállítás február 28-ig tekinthető meg). Az alkotások idén először egy szép kiviteli katalógusban is megjelenhettek, köszönhetően Békés Megye Képviselő-testülete támogatásának.

Ünnepi Bárka-est és díjátadó

A magyar kultúra napja alkalmából január 27-én ünnepi Bárka-estet és díjátadót tartottak a Jókai Színház Vigadó-jában, melyen értékelték az irodalmi folyóirat elmúlt évét, valamint átadták a 2008. évi Bárka-díjakat. A pénzjutalommal járó elismeréseket Domokos László megyei elnök nyújtotta át Tőzsér Árpád költőnek, valamint Darvasi Ferenc irodalom- és színikritikusnak.

Az est folyamán Elek Tibor, a folyóirat főszerkesztője értékelte az elmúlt év Bárka-számaikat, valamint kiemelte a folyóirat internetes oldalának korszerűsítését. Ezt követően került sor a díjazottak bemutatására.

Tőzsér Árpád költői pályája az ötvenes évek második felében indult. Az elmúlt évtizedek során az egyetemes magyar lírának mértékadó és tucatnyinál több rangos díjjal – köztük a Kossuth-díjjal –

elismert alkotójává vált. 2008-ban verseket, naplójegyzeteket és a Nyugat folyóiratról szóló esszéit is közzölte a Bárkában.

Darvasi Ferenc a fiatalabb irodalom- és színikritikus nemzedék egyik tehetséges alkotója. A gyomai születésű szerzőt néhány évvel ezelőtt a Bárka indította el. A 2008. év számaiban számos kötetéről írt kritikát, valamint a Vidéki Színházak Találkozójáról és a Gyulai Várszínház 45. évadáról jelentetett meg tanulmányt.

A díjat – Kiss György szobrász- és éremművész kispasztikájával együtt – Domokos László, a Békés Megyei Önkormányzat elnöke adta át a művészeknek. A megyei elnök beszédében elmondta, hogy a Bárka támogatása fontos feladat, hiszen értékeket mutat be és őriz, egy országos kortárs folyóirat, amely Békés megye hírnevét öregbíti.

Elek Tibor, Domokos László, Darvasi Ferenc és Tőzsér Árpád a Bárka-esten

SZÍNITANHÁZ WORKSHOP

Nyílt napok a Jókai Színházban,
érettségizőknek,
március 22–23-án.

A SZÍNITANHÁZ FELTÁRJA NEKED TITKAIT!

Érdekel a színház világa?

Gyere el, nézz körül, legyél velünk, ismerkedj meg a lehetőségeiddel, terveinkkel!

Ajánlatunk a következő: tíz tanár két napig tanít, kíséretez, alkot veled!

Amivel megismerkedhetsz: színészmesterség, színpadi mozgás, fénytechnika, hangtechnika, jelmezkesztés, díszletkesztés, kellékesztés, fotózás, bábkészítés, zenealkotás, makettkészítés, együttlézés, kreatív együttműködés és színházi légkör.

Mindez két napig, napi 10 órában, intenzíven!

Amit NEKED tenned kell:

– Jelentkezz e-mailben vagy levélben, előtte érdeklődhetsz telefonon.

– Várd meg a visszaigazolást!

– **Ha szükséges, foglalj szállást magadnak:** ha egyedül vagy barátaiddal jössz, kollégiumi ágy (1500 Ft/éjszaka, Jókai Kollégium, Békéscsaba, tel.: 66/325-788).

– Gyere, és állj készen a közös munkára!

www.szinitanhaz.hu, szinitanhaz@jokaiszinhaz.hu

Vidám-szomorú játék történelemmel

Beszélgetés Zalán Tibor dramaturggal

– *Móra Ferenc Rab ember fiai című kisregénye mindmáig a 10–12 éves korosztály legnépszerűbb olvasmányai közé tartozik. A Jókai Színház mégis történelmi drámaként, felnőtt bérletben kínálja közönségének. Hogy is van ez?*

– Az elfelejtődni látszó Móra úgy került a képbe, hogy ifjúsági előadást kerestünk. A sors úgy hozta, hogy szeptembertől a színház dramaturgjaként munkálkodok, és mire ideértem, az ifjúsági regényből történelmi drámává lépett előre a Móra-mű. Anynyi azonban bizonyos, hogy felnőtt és gyerek, kamasz és aggastyán egyaránt nézheti, és ha szerencsénk lesz, még öröme is telik benne.

– *Amikor felépítettél egy karaktert, magad elé képzelted, hogy milyen lesz az egy adott színész által megelevenítve, vagy az írás során fiktív karakterekben gondolkodtál?*

– Az egyetlen, akire tényleg ráírtam a szerepet, Vikidál Gyula volt, aki a fejedelem

alakját formálja meg a színpadon. Dinamikus, nyughatatlan, hirtelen haragú, gyakran kiállhatatlan, de esendő, töprengő, félelmek között élő Apafit írtam neki. Az első próbák megnyugtattak, a szerep telibe taláta. Olyan hangulátváltásokat produkált a próbák során, hogy csak tártam a számat.

– *Melyik a nehezebb számodra, meglévő karaktereket és részben adott történetet adaptálni, vagy egy teljesen új történetet megírni?*

– Mindkettő nehéz, a Rab ember fiai esetében az adaptáció szokásos dilemmáival küszködtem. Mi az, ami használható Mórától, és mit kell megváltoztatni úgy, hogy ne legyen hűtlen a végeredmény a kisregényéhez. Időnként az segít, ha írod a magad drámáját, időnként pedig az, hogy az ő szövegeit, nyelvi és cselekményfordulatait használod. Sajnos, Mórát nem kérdezhetem meg a premier után, vállalja-e, ahogyan fölraktam a színpadra a Rab ember fiait.

– *A Rab ember fiai rendezője Seregi Zoltán. Milyen volt vele együtt dolgozni?*

– Eddig nem volt hangos szó közöttünk, nagyon jól dolgoztunk együtt Seregi Zoltánnal. Ismeretségünk rövid idő alatt barátsággá mélyült, aminek örülök. Nyilván a legjobb tudása és formája szerint fogja megrendezni a darabot. Szeretni szereti, azt lát-

tam. Első lépésnek ez bőven elég.

– *Mik a terveid? Gondolkozol-e már egy új darabon?*

– Ősszel mutatták be Retentő görög vitéz című darabomat, aminek olyan nagy,

talán elmondhatom, hangos sikere volt, hogy Fodor rendező azt ajánlotta fel, vágjunk bele egy másik munkába. Mostanra kezd körvonala-zódni, mit is akarunk. És már dereng az első mondat is...

RAB EMBER FIAI

Ősbemutató a Békés Megyei Jókai Színházban

Minden színház életében kiemelt pillanatnak számít, amikor egy olyan darabot vihet színre, amelyet a színháztörténet majdan a neve mellé jegyez fel. A Jókai Színház magyar évadot hirdetett, ehhez híven most egy teljesen saját produkcióval áll elő. A Rab ember fiai egy igazi cselekménydús, fordulatos ifjúsági regény, amelyből talán csak a sok-sok szereplő miatt nem született eddig színházi adaptáció. Móra Ferenc könyvét Zalán Tibor fogadta örökbe, és nevelt belőle egy életrevaló, eleven, pajkos szöveggöngyölt.

A Jókai Színház próbatermeiben az Apafi Mihályt alakító Vikidál Gyulától az Apafi Mihálykát játszó Illés Adriánig mondhatjuk, hogy generációk készülnek a nagy napra: Ősbemutató február 27-én, pénteken! Jöjjenek, legyenek velünk ezen a történelmi estén!

– www.jokaiszinhaz.hu –

Bevettük a szomszédvár színházát Aradon

Telt házas siker – Temesvárról is érkeztek nézők

Nincs állandó magyar nyelvű társulat Aradon. Van viszont egy erős, művészi értékeket felmutatni tudó, kissé viharvert, de eredetileg gyönyörű színházépülettel és jelentős közönséggel rendelkező román színház a városnak. Nincs magyar társulata, de van magyar közönsége, ezért színvonalas, esztétikailag jól megformált, egyúttal érthető, gondolatokkal teli magyar színelőadásokra van szüksége. Ezt a hiást látta meg a Fekete Péter, a Jókai Színház igazgatója, amikor az alig 100 kilométerre lévő Aradon jókai előadások bemutatását kezdeményezte.

Ennek a pudingnak is az evés volt az első próbája, és elmondhatjuk, tartósnak, jóízűnek, keményre főzöttnek mutatkozott a szombat esti vendéjáték telt háza és a szünni nem akaró vastaps visszaigazolása szerint.

A vörös és fekete (Stendhal regényéből színpadra írta és

rendezte Pozsgai Zsolt) nemcsak a kötelező olvasmányok középiskolás közönségének szólt. Valódi, komoly nagyszínházi esemény – a képzelet csupa nagybetűivel. Ritkán látott mozgáskultúra, tánc, gyönyörű jelmezek (jelmeztervező Papp Janó) és egészen kivételes színészi alakítások emelik az előadást a legjobbak közé (főszerepben Gulyás Attila, Komáromi Anett,

Társoly Kriszta). A négykarzatos Slavici Klasszikus Színház a legfelső karzatáig tömve várta az eseményt. A temesvári kollégákat sem lehetett a várható élményből kizárni, így pótszékezní kellett a teljes földszinti nézőteret. A közönség összetételének vizsgálatakor kiderült, 85 százaléka magyar anyanyelvű nézők érkeztek. A Jókai Színház a román ajkú közönség ki-

szolgálására is készült, s a jobb követhetőség kedvéért egy színes, többoldalas, fotókkal illusztrált tájékoztató műsorfüzetet készített a darabhoz. (A vendéglátók nagyra értékelték a gesztust.)

A területfoglalásnak is beillő vendéjáték hangos sikere, az előadást követő nyilatkozatok (Arad város alpolgármestere, a vendéglátó és a vendégeskedő színházak

igazgatói szólaltak meg) arra engednek következtetni, hogy Aradon tovább erősödhet a magyar nyelvű színházi kultúra. A vezetők egy, a 2009–2010-es szezonban a Jókai Színház által működtetett magyar nyelvű bérlet elindítását sejtették. A határokat már lebontottuk, szabad az út, eljött az egészséges közös próbák, próbálkozások ideje!

Fekete Péter, a Jókai Színház igazgatója, Bognár Levente, Arad város alpolgármestere és Laurian Oniga, a Ioan Slavici Klasszikus Színház igazgatója köszönti a társulatot

„Felhívjuk a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy a közelmúlt gázellátási problémáinak okán egyre nagyobb mértékben kerülnek újra használatba a régi, korábban már használaton kívül helyezett ezért a kéményseprő-ipari szolgáltatási körből kikerült kémények! A vonatkozó rendeleti szabályozásban foglaltak alapján, valamint a tűz-, élet- és vagyonbiztonság megóvása érdekében, kérjük önöket, hogy az újbóli használatbavétel előtt kérjék a kémények felülvizsgálatát a területileg illetékes kéményseprő-ipari közszolgáltatótól! A régóta nem használt, nem tisztított kémények leromlott állapota, égéstermék-visszáramlást, tüzesetet okozhat!”

**BÉKÉS MEGYEI
TÜZELÉSTECHNIKAI
KFT.**

Békéscsaba,
Derkovits sor 2.
Telefon: 66/326-444
Fax: 66/326-589